

POSTANOWIENIE

Dnia 12 października 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogumiła Ustjanicz

w sprawie z powództwa (...) Banku (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.

przeciwko B. Spółce komandytowej w W.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 12 października 2018 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 13 czerwca 2017 r., sygn. akt I ACa (...),

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

**2) zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 7500 zł
(siedem tysięcy pięćset) tytułem kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego w Ł. z dnia 22 czerwca 2016 r., którym zostało uwzględnione częściowo powództwo o zasądzenie wyszczególnionych kwot, obejmujących wierzytelności powódki w stosunku do kredytobiorcy, zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach stanowiących własność pozwanej.

Pozwana w skardze kasacyjnej powołała obie podstawy przewidziane w art. 398³ § 1 k.p.c., a we wniosku o przyjęcie tej skargi do rozpoznania wskazała przyczyny objęte art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c. Występowanie istotnego zagadnienia prawnego połączyła z koniecznością wyjaśnienia, czy prowadzenie

postępowania z udziałem tylko jednego z dłużników koniecznych prowadzi do nieważności postępowania objętej podstawą wymienioną w art. 379 pkt 5 k.p.c. Potrzeba wykładni przepisu prawnego budzącego poważne wątpliwości i wywołującego rozbieżności w orzecznictwie sądów dotyczy art. 72 § 2 k.p.c. Połączona została z oczekiwaniem wyjaśnienia, czy w sytuacji, gdy w postępowaniu o zapłatę wierzytelności zabezpieczonej hipotecznie doszło do wniesienia aportu w postaci nieruchomości obciążonych hipotekami do innej spółki kapitałowej, występuje współuczestnictwo konieczne po stronie pozwanej - dłużnika rzeczowego niebędącego dłużnikiem osobistym oraz nabywcy nieruchomości. Na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej wskazuje, w ocenie skarżącej, przyjęcie przez Sąd Apelacyjny, że dłużnik rzeczowy ponosi odpowiedzialność w ramach hipoteki zwykłej za odsetki kapitałowe i karne, nieobjęte wpisem do księgi wieczystej, które zostały doliczone do kwot należności głównych, wynikających z umów kredytowych, chociaż dłużnik rzeczowy ponosi odpowiedzialność w ramach hipoteki zwykłej wyłącznie oprócz należności głównej za odsetki ustawowe oraz zasądzone koszty postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Rozpoznanie skargi kasacyjnej będącej kwalifikowanym, nadzwyczajnym środkiem odwoławczym musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, związanymi z ochroną interesu powszechnego. Indywidualny interes skarżącego podlega uwzględnieniu, o ile jest zgodny z interesem powszechnym. Skarga nie stanowi środka zmierzającego do kwestionowania niesatysfakcjonującego skarżącego orzeczenia sądu drugiej instancji. Stwierdzenie, czy zachodzą szczególne względy, przemawiające za rozpoznaniem skargi kasacyjnej w konkretnej sprawie, dokonywane jest przez badanie, czy skarżący we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazał na istnienie chociaż jednej z przyczyn wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Powołanie się przez skarżącego na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, wymaga przedstawienia konkretnego problemu i wskazania przepisu, na tle którego się on pojawił oraz przedstawienia argumentacji, odrębnej od uzasadnienia podstaw kasacyjnych, a przemawiającej za tym,

iż rozstrzygnięcie go stwarza rzeczywiste i poważne trudności. Ponadto wiąże się z obowiązkiem wykazania, że problem jest istotny i poważny, w rozumieniu powołanego przepisu, nierozwiązany w dotychczasowym orzecznictwie sądowym, ma uniwersalny charakter i jego wyjaśnienie służyć będzie rozpoznaniu innych podobnych spraw oraz rozstrzygnięciu sprawy skarżącego (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11; z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151; z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, niepubl.; z dnia 14 grudnia 2004 r., III CK 585/04, niepubl.; z dnia 26 września 2005 r., II PK 98/05, OSNP 2006, nr 15-16, poz. 243; niepubl.; z dnia 4 sierpnia 2006 r., III CZ 47/06, niepubl.; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, niepubl.; z dnia 26 czerwca 2008 r., I CSK 108/08, niepubl., z dnia 19 stycznia 2012 r., I UK 325/11, niepubl.). Przedstawione przez skarżącą zagadnienie prawne nie stanowi istotnego, nowego i nierozwiązanego dotychczas problemu prawnego. Kwestia zbycia w toku sprawy rzeczy lub prawa objętych pozwem została uregulowana w art. 192 pkt 3 k.p.c. Nie ma podstaw do oczekiwania na podejmowanie przez sąd z urzędu działań mających na celu wzięcie udziału w sprawie nabywcy nieruchomości. Nie powoduje nieważności postępowania objętej art. 379 pkt 5 k.p.c. kontynuowanie postępowania z udziałem zbywcy, nie dochodzi do pozbawienia nabywcy możliwości obrony jego praw. Wskazany przepis oddaje inicjatywę dotyczącą udziału w postępowaniu w ręce nabywcy.

Skuteczne powołanie przesłanki przewidzianej w art. 389⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. nakładało na skarżących obowiązek wskazania nie tylko przepisów prawa, których wykładnia budzi poważne wątpliwości lub wywołuje rozbieżności w orzecznictwie, lecz także szczegółowego opisanie na czym polegają wątpliwości interpretacyjne, określenia, że mają poważny charakter lub przedstawienia orzeczeń sądów, w których dokonano różnej wykładni przepisów, a także, że dokonanie wykładni przez Sąd Najwyższy jest niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 2008 r., I CSK 11/08; z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, nie publ.). Wiaże się to z taką sytuacją, gdy w odniesieniu do konkretnego przepisu prawnego nie ma jednolitej lub utrwalonej linii orzeczniczej albo ta przyjęta wymaga zmiany, z uwagi na nietrafność lub kontrowersje.

Przytoczone w uzasadnieniu tej przesłanki argumenty nie dają podstaw do przyjęcia, że w razie zaistnienia w sprawie sytuacji opisanej w art. 192 pkt 3 k.p.c. powstaje współuczestnictwo konieczne po stronie zbywcy i nabywcy. Art. 72 § 2 k.p.c. nie miał zastosowania w sprawie. Był przedmiotem wypowiedzi w licznych orzeczeniach Sądu Najwyższego, których skarżąca nie przywołała. Nie podała także, że zachodzi potrzeba zmiany dotychczasowego zapatrywania.

Powszechnie i jednolicie przyjmowane jest w orzecznictwie, że dla wykazania oczywistej zasadności skargi kasacyjnej skarżący powinien wykazać, drogą odrębnego wyводу, że bez wątpliwości doszło do uchybień i naruszeń przepisów prawa materialnego lub procesowego, gdy jest pewne, że miały one wpływ na treść orzeczenia albo jeśli podniesione zarzuty oczywiście uzasadniają skargę. Spełniające te wymagania naruszenie przepisów prawa powinno mieć postać kwalifikowaną, dostrzegalną bez potrzeby wnikliwej analizy prawnej i zagłębiania się w szczegóły sprawy. Nie chodzi zatem o takie naruszenie prawa, które może stanowić podstawę skargi w rozumieniu art. 398⁴ k.p.c. (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC z 2004 r., nr 3, poz. 49; z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP z 2004 r. nr 6, poz. 100; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, niepubl.; 22 marca 2012 r., I PK 196/11 niepubl.; z dnia 7 września 2012 r., V CSK 529/11, niepubl.; z dnia 18 września 2012 r., II CSK 179/12, niepubl.). Nie spełnia przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania powołanie naruszenia konkretnego przepisu prawa, ale sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego rozstrzygnięcia (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004, nr 13, poz. 230; z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 38/06, niepubl.; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, niepubl.). Analiza wniosku pozwanej o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienia, w kontekście jej podstaw oraz motywów zaskarżonego wyroku nie zezwala na ocenę, że doszło do naruszenia, w stopniu kwalifikowanym prawa materialnego, usprawiedliwiającego przesłankę oczywistej zasadności skargi kasacyjnej, niezależnie od powołania okoliczności, które w sprawie nie miały miejsca.

Postępowaniu przed Sądem drugiej instancji nie doszło do nieważności postępowania, której podstawy Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę z urzędu, stosownie do art. 398¹³ § 1 k.p.c.

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Orzeczenie o kosztach postępowania kasacyjnego wynika z zasady przewidzianej w art. 98 § 1 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.

jw